

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/35/2022
Identifikačné číslo spisu: 2319010618
Dátum vydania rozhodnutia: 15.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:2319010618.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí konanom 15. júna 2022 v Bratislave v trestnej veci obvineného O. Z. pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písmeno d) Trestného zákona, o dovolaní obvineného O. Z. proti rozsudku Okresného súdu Galanta, sp. zn. 27T/53/2019, z 15. júla 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného O. Z. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 27T/53/2019, z 15. júla 2019 bol obvinený O. Z. uznaný za vinného zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe podrobne opísanom v skutkovej vete výrokovej časti označeného rozsudku.

Za to bol menovanému podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Trestného zákona a § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona v spojení s § 39 ods. 4 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obvinený O. Z. podal dovolanie proti rozsudku Okresného súdu Galanta, sp. zn. 27T/53/2019, z 15. júla 2019, ktoré odôvodnil s poukazom na údajné naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) (zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu) a písm. i) (rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť) Trestného poriadku.

+ + +

Najvyšší súd konštatuje, že dovolanie podané obvineným O. Z. bolo podané neoprávnenou osobou v zmysle § 382 písm. b) Trestného poriadku z nasledovných dôvodov:

Z predloženého spisu vyplýva, že na hlavnom pojednávaní konanom pred okresným súdom 15. júla 2019 (č. l. 72 - 76) obvinený O. Z. urobil vyhlásenie o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe [§ 257 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku]. Okresný súd postupom podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obvineného O. Z. o tom, že je vinný a ďalej postupoval spôsobom predpokladaným v ods. 8 naposledy označeného ustanovenia Trestného poriadku (č. l. 74). Výrok o vine rozsudku Okresného súdu Galanta nadobudol právoplatnosť 15. júla 2017 a výrok o treste 31. júla 2019.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlási, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, alebo urobí vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

V citovanom zákonom ustanovení nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému prislúcha právo na podanie dovolania, a preto je nevyhnutné z ďalších ustanovení Trestného poriadku vyvodiť subjekt (oprávnenú osobu v zmysle § 369 Trestného poriadku), oprávnený na podanie dovolania v prípadoch podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku. Ustanovenie § 257 ods. 5 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale je potrebné vykladať ho v súhrne s ďalšími zákonnými ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku - dovolaní, v tomto prípade v prvom rade s ustanovením § 369 ods. 2 Trestného poriadku a tiež s ustanovením § 372 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku.

Podľa § 369 Trestného poriadku

- ods. 1 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1,

- ods. 2 proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1

a/ generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,

b/ obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že len minister spravodlivosti je osobou oprávnenou podať dovolanie proti rozhodnutiam súdu prvého stupňa, proti ktorým zákon pripúšťa podať tento mimoriadny opravný prostriedok [trestný rozkaz - § 368 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, rozsudok schvaľujúci dohodu o vine a treste - § 334 ods. 4 Trestného poriadku, rozsudok po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny - § 257 ods. 5 Trestného poriadku a samozrejme proti rozhodnutiam v zmysle § 371 ods. 2, ods. 3 Trestného poriadku].

Ustanovenie § 369 ods. 2 Trestného poriadku neoddeliteľne nadväzuje na § 257 ods. 5 Trestného poriadku, pričom zrozumiteľne a jednoznačne vymedzuje pre subjekty oprávnené podať dovolanie - oprávnené osoby „okruh“ rozhodnutí, ktoré môžu dovolaním napadnúť. Rozširujúci výklad ustanovenia § 257 ods. 5 Trestného poriadku v prospech obvineného tak, že môže podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku proti rozsudku súdu prvého stupňa, neprichádza do úvahy, a to ani s ohľadom na právo na spravodlivý proces. Prípadne zistená nesprávnosť vo vyššie uvedených rozhodnutiach môže byť napravená len na podklade dovolania podaného ministrom spravodlivosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 369 ods. 1 Trestného poriadku.

V predmetnej veci ďalším ustanovením, ktoré vylučuje obvineného z okruhu oprávnených osôb na podanie dovolania, je ustanovenie § 372 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku, podľa ktorého oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

Tým, že obvinený O. Z. priznal vinu a súd rozhodol podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku o jej prijatí, deklaroval svoju spokojnosť s rozsudkom súdu prvého stupňa vo všetkých jeho výrokoch, a preto sa nemôže v ďalšom konaní procesne účinne - podaním dovolania - domáhať ochrany svojich práv, ktorých sa priznaním viny a nepodaním odvolania proti výroku o treste vzdal. V takýchto prípadoch možno nápravu dosiahnuť len prostredníctvom ministra spravodlivosti tak, ako je to vysvetlené vyššie.

Z toho plynie záver, že ustanovenie § 257 ods. 5 a ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (prvá veta) Trestného poriadku. V zmysle uvedeného, proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku), a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku), dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet inej osoby [§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c), § 372 ods. 1 Trestného poriadku] - R 12/2017.

Pokiaľ obvinený rezignoval na možnosť podať opravný prostriedok, sám sa zbavil ďalších práv, ktoré mu prináležia podľa Trestného poriadku. Obvinený sa nemôže v ďalšom konaní procesne účinným spôsobom (podaním dovolania) domáhať ochrany svojich práv, ak v predchádzajúcich štádiách konania sa o tieto práva náležitým spôsobom nezaujímal a nestaral, resp. ak výslovne vyhlásil spokojnosť s rozhodnutím súdu - vzdaním sa práva podať opravný prostriedok (*vigilantibus leges sunt scriptae* - zákony sú napísané pre bdelých, treba byť bdelý, aby sme mohli ochrániť svoje právo, *vigilantibus iura* - právo je na strane ostrážitých, *vigilantibus non dormientibus iura subveniunt* - právo pomáha bdelým, nie spiacim).

S ohľadom na uvedené nemohol najvyšší súd považovať obvineného O. Z. za osobu oprávnenú na podanie dovolania, pretože nešlo o rozhodnutie súdu druhého stupňa (§ 369 ods. 2 Trestného poriadku) a obvinený nevyužil ani právo na podanie odvolania (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Za takéhoto právneho stavu neostalo najvyššiemu súdu iné, než rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.